

שחרור תרנגולות מכלובים ללולי חופש: סיכום ביניים, 1.7.2018

הבעיה

החזקת תרנגולות מטילות בכלובים נחשבת לאחת ההתעללויות הקשות ביותר בבעלי חיים. בארץ בסביבות 98% מהתרנגולות מוחזקות בלולי סוללה ורק כ-2% בלולי חופש ולולים אורגניים.

המטרה

להעביר בהדרגה את רוב התרנגולות ללולי חופש ובעתיד גם את השאר.

פעילות- אבני דרך

בשנת 2008 הכריז משרד החקלאות על רפורמה בלולי הטלה: כל הלולים המיושנים יהרסו ובמקומם ייבנו לולים חדשים. מספר התרנגולות בלול יהיה לפחות 6,000. לצורך ביצוע הרפורמה הקציב האוצר 300 מיליון ₪ (שגדלו בינתיים ל-340 מיליון ש"ח). ההערכה הייתה שזה יכסה רק חלק קטן מההשקעה של הלולן בלול החדש.

ב-7.9.2009 התקיים בבג"ץ דיון בעתירה של העמותות: העמותה למען חיות משק, אנונימוס ונח, נגד הרפורמה, בטענה שאין להוציא כספי ציבור מבלי שנקבעו קריטריונים. ניתן צו ביניים המקפיא את ביצוע הרפורמה.

שופטי בג"ץ קבעו שיש להקפוא את הרפורמה כל עוד לא הותקנו תקנות, אולם הוסיפו:

"אנו נכונים לעת הזאת לצמצם את צו הביניים כלהלן:

(2) קידום התכנית ביישובי חלוץ, לרבות הקמתה לולים בפועל, לגבי לולים נטולי כלובים (או - כמובן - אם יהיה טעם בכך מבחינת המדינה והמגדלים, בלולים בעלי 750 סמ"ר)."

בשנים 2010-2018 התקיימו מספר דיונים בוועדת החינוך של הכנסת בהצעות התקנות שהגיש משרד החקלאות. ההצעות נדחו פעם אחרי פעם מאחר ולדעת חברי הוועדה בג"ץ לא יאשר תקנות בהן תנאי ההחזקה של התרנגולות פחותים מאלה המוזכרים בסעיף 2 הנ"ל.

גם הלולנים התנגדו, בגלל העלות הגבוהה של הרפורמה שמוערכת במיליארד וחצי ₪.

הצעת הרפורמה הטובה של חי-משק: במהלך בשנים התגבשה בחי-משק הצעה לרפורמה, שנבחנה ואושרה כשימה ע"י כלכלנית בכירה. עיקר הרפורמה הוא הכנסת ביצי חופש תחת פיקוח מחירים. מחיר מארז של 12 ביצי חופש יעלה 15.40 ₪, לעומת 22 עד 30 ₪ היום ברוב רשתות השיווק ולעומת 12 ₪ של מארז דומה ובו ביצים מכלובים. המחיר המפוקח יכלול תוספת משמעותית מאוד ללולן בלבד.

מהלך כזה עשוי לגרום לתגובת שרשרת:

1. הלולן יוכל להחזיר לעצמו את ההשקעה תוך 4-5 שנים;

2. ניתן יהיה לקדם את הרפורמה, כי יש פתרון להתנגדות הלולנים בגלל חוסר תקציב;
3. הירידה המשמעותית מאוד של המחיר תיצור עליה גדולה בביקוש;
4. יהיה תמריץ ללולנים לבנות לולי חופש במקום לולי סוללה, מה שיוציא בהדרגה את רוב התרנגולות מכלובים (ובהמשך- את כולן)
- במהלך השנים הוצגה ההצעה לגורמים הרלוונטיים במשרד החקלאות, באוצר, ללולנים ולחברי כנסת- מצורף קישור לסרטון בדיון המשותף של וועדות החינוך והכלכלה,

15.3.2016

https://youtu.be/XS2-7Qk_p5g

מצב נוכחי

נקבעה פגישות עם בכירים בענף הלול, שתומכים בפיקוח מחירים של ביצי חופש.